

Valsts sniegtie atbalsta pasākumi atvieglojumu veidā ģimenēm ar bērniem

IIN atvieglojums¹ – vecākiem par nepilngadīgu bērnu, kā arī par pilngadīgu personu pēc 18 gadu vecumam, ja minētās personas nav strādājošas un saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzītas par personām ar invaliditāti, atvieglojuma apmērs ir 3 000 *euro/gadā* jeb 250 *euro/mēnesī*.

Veselības aprūpes maksas atvieglojumi²:

- bērni ir atbrīvoti no pacienta līdzmaksājuma;
- bezmaksas ģimenes ārsta mājas vizīte pie bērniem;
- bezmaksas zobārstniecības pakalpojumi³.

Valsts nodrošināta bezmaksas pamatizglītības un mācību līdzekļu nodrošināšana⁴ izglītības iestādēs visiem bērniem, tādējādi tiek nodrošināta obligātās pamatizglītības iegūšana.

Valsts nodrošināta bezmaksas ēdināšana izglītības iestādē bērniem no 1. līdz 4. klasei⁵.

Goda ģimenes karte⁶ – Latvijas Goda ģimenes apliecību un programmas ietvaros pieejamos atvieglojumus tiesības saņemt ir ģimenēm, kuru aprūpē ir trīs un vairāk bērnu, kuri nav sasnieguši 24 gadu vecumu un turpina iegūt izglītību. Latvijas Goda ģimenes karte ir pieejama arī ģimenēm, kuru aprūpē ir bērns ar invaliditāti vai pilngadīga persona, kura nav sasniegusi 24 gadu vecumu, ja tai ir noteikta I vai II invaliditātes grupa.

Braukšanas maksas atvieglojumi⁷ – ģimenēs, kurās aug vismaz trīs bērni un ir saņēmušas Latvijas goda ģimenes apliecību “3+ ģimenes karti”, kā arī bezmaksas reģionālais sabiedriskais transports bērnam ar invaliditāti un viņu pavadošai personai.

¹ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 13.pants

² Veselības aprūpes finansēšanas likuma 6. un 11.pants

³ 2018.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”, 4.1.1. punkts.

⁴ Izglītības likuma 14.panta 15. daļa

⁵ Izglītības likuma 14.panta 44. daļa

⁶ 2021.gada 1.jūnija MK noteikumi Nr.352 “Latvijas Goda ģimenes apliecības programmas īstenošanas kārtība” 6.punkts. Ar plašāku informāciju par Goda ģimenes apliecības iespējam iespējams iepazīties: <https://www.godagimene.lv>.

⁷ Invaliditātes likuma 12.panta pirmās daļas 7.punkts; 2021.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.414 “Braukšanas maksas atvieglojumu noteikumi”

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa maksas atlaide ⁸ 50% apmērā daudzbērnu ģimenēm, kā arī ģimenes, kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti ir atbrīvotas no transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa.

Elektroenerģijas maksas atvieglojumi⁹ - daudzbērnu ģimenēm, kā arī personai ar I invaliditātes grupu vai šīs personas aizgādņim, rēķina summa par izlietoto elektroenerģiju, sistēmas pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponenti tiek noteikta samazinātā apmērā.

Samazināta ieejas maksa vai noteikta bezmaksas ieeja bērniem un viņu vecākiem no daudzbērnu ģimenēm, skolnieku grupām, kā arī bērniem ar invaliditāti un viņu pavadošai personai, dažādos Latvijas valsts **muzejos**.

Bez jau minētajiem esošajiem atbalstiem ģimenēm ar bērniem, valsts un pašvaldības nodrošina arī dažādus atbalsta pasākumus pakalpojumu, atvieglojumu un pabalstu veidā bērniem ar invaliditāti, piemēram, valsts nodrošina tehniskos palīg līdzekļus bērniem ar funkcionēšanas ierobežojumiem, ir nodrošināta piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti, ir iespēja saņemt asistenta vai pavadoņa pakalpojumu, pašvaldība nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu, var tikt nodrošināts Atelpas brīža pakalpojums u.c. atbalsti veidi. Tomēr šie atbalsti, kā visā invaliditātes sistēmā, ir mērķēti uz indivīda specifiskajām vajadzībām, lai mazinātu ar invaliditāti saistītās sekas personai t.sk. bērnam ar invaliditāti, kā arī, lai pastarpināti sniegtu atbalstu tām ģimenēm, kas nodrošina bērnu ar invaliditāti aprūpi. Informatīvā ziņojuma galvenais fokuss ir personas ar invaliditāti, kuru aizgādībā ir bērni situācijas un vajadzību izpēte, tādēļ plašāks skaidrojums par bērnu ar invaliditāti esošajiem atbalsta veidiem netiek veikts, bet apkopotā veidā tiek sniegta informācija par viņiem pieejamo atbalstu.

Apkopojot informāciju par ģimenēm ar bērniem pieejamo atbalstu finanšu, pakalpojumu vai atvieglojumu veidā, tika konstatēts, ka tām ir pieejams ļoti plašs un dažāds atbalsta klāsts, kas regulāri tiek pilnveidots (Tabula Nr.11).

⁸ Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 6. un 7.pants.

⁹ 2021.gada 1. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.345 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi" 3.punkts.

Tabula Nr.11

Pieejamo atbalsta pasākumu apkopojums ģimenēm ar bērniem	
Papildu atbalsts ģimenei, kurā aug bērns ar invaliditāti	Ģimenei ar bērniem
<ul style="list-style-type: none"> - Piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti - Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts - Asistenta pakalpojums pašvaldībā - Pavadoņa pakalpojums pašvaldībā - Asistenta pakalpojums izglītības iestādē - Tehniskie palīgīdzekļi - Surdotulka pakalpojumi - Psihosociālais atbalsts bērnam un vecākiem - Dienas aprūpes/rehabilitācijas centra pakalpojumi - Aprūpes mājās pakalpojums - Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi - Dienas aprūpes centra pakalpojumi - Dažādi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi - Sociālās aprūpes pakalpojums - Pakalpojums "Atelpas brīdis" - Bezmaksas reģionālais sabiedriskais transports - Atbrīvojums no transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa 	<ul style="list-style-type: none"> - Maternitātes pabalsts - Paternitātes pabalsts - Vecāku pabalsts - Slimības pabalsts - Bērna piedzimšanas pabalsts - Bērna kopšanas pabalsts - Ģimenes valsts pabalsts - Uzturīdzekļi bērnam - IIN atvieglojums - Veselības aprūpes maksas atvieglojumi - Elektroenerģijas maksas atvieglojumi daudz bērnu ģimenei - Reģionālā sabiedriskā transporta maksas atvieglojumi daudz bērnu ģimenei - Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa maksas atlaide daudz bērnu ģimenei - Ieejas maksas atvieglojumi dažādos Latvijas valsts muzejos daudz bērnu ģimenēm un skolniekiem - Bezmaksas mācību līdzekļu nodrošināšana izglītības iestādēs visiem bērniem - Bezmaksas ēdināšana izglītības iestādē bērniem līdz 4.klasei - Goda ģimenes karte

<ul style="list-style-type: none">- OCTA atlaide- Personas ar invaliditāti stāvvietu karte- Dažādu valsts nodevu atvieglojumi- bezmaksas vai ieejas maksas atvieglojumi dažādos Latvijas valsts muzejos- Goda ģimenes karte	
---	--

Avots: LM informācijas apkopojums